

ARVODE TILL GOD MAN/FÖRVALTARE

Rätten till arvode

Den som har förordnats till förmyndare, god man eller förvaltare har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för nödvändiga utgifter för uppdraget (12 kap 16 § Föräldrabalken). Föräldrar som är förmyndare för sina barn har i normalfall inte rätt till arvode. Nära anhöriga som förordnats till god man eller förvaltare har rätt till arvode men brukar ofta avstå från denna rätt.

Vem betalar arvodet

Huvudregeln är att det är huvudmannen (den som har god man eller förvaltare) som skall betala arvodet och ersättningen för nödvändiga utgifter.

En förutsättning för att huvudmannen skall vara skyldig att betala arvodet är att huvudmannen har inkomster som överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet *eller* tillgångar som överstiger två gånger prisbasbeloppet (ca 82.000,- kronor). Om både inkomsterna och tillgångarna understiger 2,65 gånger prisbasbeloppet respektive två gånger prisbasbeloppet skall kommunen betala arvodet. Om inkomsterna eller tillgångarna överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet respektive två gånger prisbasbeloppet men inte med så stort belopp att det täcker hela arvodet görs en fördelning mellan huvudmannen och kommunen. Huvudmannen får betala så mycket av arvodet som inkomsterna eller tillgångarna överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet respektive två gånger prisbasbeloppet och kommunen får betala det som resterar.

Undantag kan göras i det särskilda fallet t ex om huvudmannen har höga levnadskostnader för medicin, sjukvård etc. I ett sådant fall kan kommunen få svara för arvodet även om inkomsterna överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet.

Om uppdraget avser att bevaka huvudmannens rätt i ett oskiftat dödsbo är det dödsboet som skall betala arvodet. Även här kan undantag göras om det finns särskilda skäl.

Hur beräknas arvodet

Sveriges Kommuner och Landsting har i cirkulär 07:74 kommit ut med nya rekommendationer om ersättning till förordnade ställföreträdare. Ängelholms överförmyndarnämnd tillämpar i huvudsak Sveriges Kommuner och Landstings rekommendationer avseende arvoden. Det bör dock betonas att nämnden prövar varje enskilt ärende för sig utifrån de förutsättningar som föreligger i det enskilda ärendet. En närmare redogörelse för nämndens arvodesprinciper lämnas i bilaga A.

Vem beslutar om arvodet

Det är överförmyndarnämnden som beslutar både om arvodets storlek och vem som skall betala arvodet. Nämndens beslut kan överklagas till tingsrätten.

BILAGA A

ÄNGELHOLMS ÖVERFÖRMYNDARNÄMND'S PRINCIPER FÖR BESLUT OM ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING FÖR FÖRORDNANDE FÖRMYNDARE, GODE MÄN OCH FÖRVALTARE

	Förvalta egendom	Grundarvode per år % av pris- bas-belopp
	Ställföreträdaren ska förvalta huvudmannens tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplacering m.m. Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge en skälig avkastning (12 kap. 4 § FB).	
Kategori 1	Huvudmannen har ett person-/transaktionskonto, ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Han/hon förvaltar delvis själv sina tillgångar. Om medel lämnas till personal i huvudmannens boende ska ställföreträdaren regelbundet – 1 gång/månad är lämpligt – kontrollera kassaboken som ska föras för varje boende. Ställföreträdaren ansöker om bidrag och insatser.	7 %
Kategori 2	Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året. Förutom vad som angetts under kategori 1 betalar t.ex. ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har oftare kontakt med myndigheter (skuldsanering t.ex.) och banker eller andra finansieringsrörelser.	11 %

fortsättning

Kategori 3	Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för t.ex. skötsel av huvudmannens fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar m.m.), övervakning av affärsrörelse, upprättande av en omfattande deklaration och komplicerad årsredovisning till överförmyndaren/överförmyndarnämnden	19 %
-------------------	--	------

	Sörja för person	Grundarvode per år % av prisbas-belopp
	Med stöd att sörja för person menas att ställföreträdaren ska se till att huvudmannen får den hjälp och det bistånd han/hon behöver och har rätt till. Det är dock inte ställföreträdaren som ska utföra de uppgifter som t.ex. åligger socialtjänsten (prop. 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 227 f. Och SOU 2004:112 s. 461). Om denne ändå åtar sig sådana uppgifter kan han/hon inte räkna med att få ersättning för detta.	

Kategori 1	Ett besök per månad, kontakt per telefon med huvudmannen och/eller boendet, å jourhållning om den personliga situationen.	7 %
-------------------	---	-----

Kategori 2	Kontakt med huvudmannen flera gånger i månaden genom personliga besök och flertal telefonsamtal varje månad med huvudmannen, anhöriga, boendet, kontaktpersoner, personliga assistenter, andra stödpersoner och myndigheter.	11 %
-------------------	--	------

Kategori 3	Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen eller andra kontakter, många och omfattande kontakter med boendet, anhöriga och myndigheter.	19 %
-------------------	--	------

fortsättning

	Bevaka rätt	Kr/tim
	Att bevaka rätt ingår normalt i ställföreträdarens uppdrag att förvalta sin huvudmans egendom och sörja för hans/hennes person. Men det kan uppstå speciella händelser utöver de normalt förekommande, t.ex. att huvudmannen blir delägare i ett dödsbo eller att dennes fastighet ska säljas. Då det gäller enstaka händelser är det lämpligare att arvodera per tidsåtgång än med stöd av procent av prisbasbeloppet. Ställföreträdaren bör i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts och ange tidsåtgången.	

Kategori 1	T.ex. lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, botredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare m.m.	150 kr/tim
-------------------	---	------------

Kostnadsersättning 2008 (gällande bl.a. årsräkning 2007)

Som tidigare utan särskilt förhandsmedgivande har förmyndaren/gode mannen/förvaltaren rätt att erhålla ersättning för normalt förekommande löpande utgifter såsom kostnader för kortare resor, telefon, porto och dylikt, med upp till 2 % av basbeloppet.

Såsom underlag för fastställande av kostnadsersättning bör förmyndarna, gode männen och förvaltarna i årsredovisningen ange vilka kostnader som förekommit.

Denna schablonersättning omfattar således icke kostnader för längre resor med egen bil, biljettkostnad för längre resor med allmänna kommunikationsmedel och dylikt. Sådana kostnader skall uttagas av huvudmannens medel vid tidpunkt, då kostnaden uppstått. Om kostnaden kan förutses bör överförmyndarens/överförmyndarnämndens medgivande inhämtas i förväg.

Kostnadsersättning fr.o.m. 2009 (gällande bl.a. årsräkning 2008 och framåt)

Någon schablonersättning om 2 % utbetalas ej längre, utan nämnden ersätter förmyndaren/gode mannen/förvaltaren för de utgifter de faktiskt kan uppvisa underlag för (t.ex. kvitto, körjournal, notering om telefonsamtal). Observera att den här aktuella ersättningen omfattar endast mindre utgifter samt att ersättningen är skattepliktig inkomst.

Då det gäller större kostnader, såsom längre resor med bil, biljettkostnad för längre resor och liknande är det en kostnad som huvudmannen ska stå för. Ställföreträdaren ska därför – om kostnaden kan förutses och beloppet inte ryms inom behållning på det öppna kontot – ansöka hos överförmyndarens/överförmyndarnämndens medgivande till uttag på spärrat konto vid den tidpunkt kostnaden uppstår.

fortsättning

	Ersättning till god man för ensamkommande barn FB 11:1	Kr/tim
	En god man enligt lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn har enligt 12 § nämnda lag rätt till ersättning enligt 12 kap. 16 § FB. Överförmyndaren/överförmyndarnämnden beslutar om storleken på arvodet och ersättning för kostnader på samma grunder som övriga ställföreträdare.	

	En god man är en juridisk företrädare för barnet. Det är inte alltid som den gode mannen ska följa med barnet vid olika tillfällen. För att barnet ska få sällskap till läkare, idrottsevenemang o.s.v. ska gode mannen se till att barnet får en kontaktperson utsedd. Däremot har den gode mannen rätt att och bör alltid närvara vid möten hos migrationsverket, socialtjänsten och polisen.	150 kr/tim
--	---	------------

	Ersättning för kostnader	Enligt uppvisade utlägg
--	--------------------------	-------------------------

Kontaktuppgifter

Postadress:

Överförmyndarnämnden
 Ängelholms kommun
 262 80 Ängelholm

Överförmyndarhandläggare:

Mariette Denckert
 tel: 0431 – 872 50
 mail: mariette.denckert@engelholm.se

Inger Petersen

tel: 0431 – 873 60
 mail: inger.petersen@engelholm.se